

Στη γιαγιά Μαρία με αγάπη.....

Πόσα χρόνια περάσανε από τότε. Πάνω από είκοσι ίσως και είκοσι δύο. Δε θυμάμαι ακριβώς. Και τι σημασία έχει άραγε το πόσα χρόνια πέρασαν; Σημασία έχουν οι θύμισες όλων αυτών των χρόνων. Σημασία έχουν οι προβληματισμοί, οι σκέψεις. Η ζύμωση όλων αυτών των χρόνων. Από τότε λοιπόν που η γιαγιά Μαρία μας άφησε, μας αποχαιρέτησε για να ξεκουραστεί εκεί ψηλά. Να ξεκουραστεί ναι απ' τα τόσα και τόσα που πέρασε στη ζωή της από μικρό παιδί. Και παρ' όλα αυτά κακό λόγο δεν είχε για κανέναν παρά μονάχα για τους Τουρκαλάδες, τους άπιστους γιατί αυτοί ήταν ο λόγος των όσων πέρασε κι αυτή και όλοι οι δικοί της. Πόντια ήταν η γιαγιά Μαρία και έζησε τους διωγμούς, τον ξεριζωμό, τη Γενοκτονία. Τα έζησε όλα αυτά και τη στιγματίσαν, τη σημάδεψαν και ήταν ορόσημο για κάθε στιγμή της ζωής της απ' εκεί και στο εξής. Ήταν σημείο αναφοράς.

Και τι καλή ήταν η γιαγιά Μαρία. Πάντα μας περίμενε με αγάπη. Και της άρεσε η παρέα μας μα και κάθε παρέα..... γιατί το σπίτι της ή μάλλον το σπίτι τους ήταν πάντα ανοιχτό για όλο τον κόσμο. Ζούσε με μια απ' τις κόρες της την Παρασκευούλα, παντρεμένη με το Χρήστο εδώ και πολλά χρόνια και τα τέσσερα παιδιά τους, εγγόνια δηλαδή της γιαγιάς Μαρίας που τώρα δεν ήταν εκεί στο χωριό. Άλλοι ζούσαν στις Σέρρες, άλλοι στη Θεσσαλονίκη και άλλοι στο Κιλκίς.

Πολλές φορές όμως βρίσκονταν όλοι μαζί. Μαζεύονταν και έψαχναν αφορμή γι' αυτό. Και τότε να δεις..... Τι γέλια, τι σειρές, τι περιποίηση, τι μαγειρέματα, τι κουβέντες, τι αγκαλιές..... πόση αγάπη.

Και το επίκεντρο όλων, σημείο αναφοράς..... η γιαγιά Μαρία. Μαζευόμασταν όλοι γύρω της και μας έλεγε... μας έλεγε. Πάντα μας έλεγε ιστορίες απ' τα παλιά. Από τότε που ήταν μικρό κοριτσάκι στη Ορντού. Εκεί που ζούσαν όλοι μαζί αγαπημένοι και μονιασμένοι. Που είχαν τις σειρές τους, το βιος τους, τη ζωή τους. Εκεί στον τόπο τους. Στον Εύξεινο Πόντο. Είχαν τις φασίλιες τους, τις ασχολίες τους, τα πράγματά τους τις συνήθειές τους, τα ήθη και τα έθιμά τους, τις παραδόσεις. Και τα τηρούσαν όλα κατά γράμμα. Τα πανηγύρια τους, τις εκκλησιές τους, τα Μοναστήρια τους. Πόσα δεν είχαν εκεί. Και τι όμορφα ζούσαν! Πόσο αρχοντικά. Μονιασμένα. Και αυτό του έσωσε. Το ότι ήταν μονιασμένοι κι αγαπημένοι. Γι' αυτό και στάθηκαν και άντεξαν και σώθηκαν όσοι σώθηκαν.

Κράτησαν μέσα τους καλά κρυμμένα και φυλαγμένα τα μυστικά του Πόντου. Τα προστάτεψαν, τα έσωσαν και τα έφεραν εδώ στη νέα πατρίδα που ήταν και η παλιά πατρίδα γιατί κάποιιοι από τους προ προπροπρο.....γόνους τους απ' εδώ είχαν ξεκινήσει.

Τι πέρασαν όλοι εκείνοι οι άνθρωποι! Η γιαγιά Μαρία πάντα μας έλεγε τέτοιες ιστορίες. Και ήθελε όλα αυτά να τα βάλουμε καλά στο μυαλό μας. Να ξέρουμε ποιοι είμαστε και από πού ήρθαμε. Να ξέρουμε την ιστορία μας και να την κρατήσουμε ζωντανή και να τη μεταδώσουμε και στα παιδιά μας και στα παιδιά των παιδιών μας. Όλοι να ξέρουμε, όλοι να μάθουμε γιατί αυτός ο πόνος, αυτά τα βάσανα, αυτές οι πίκρες είναι συστατικό της γενιάς μας, είναι συστατικό του Ποντιακού Ελληνισμού.

Και όλα αυτά που μας έλεγε δεν είχαν σειρά. Δεν ήταν μόνο καλά ή μόνο κακά. Ήταν ανακατεμένα. Κι όταν μιλούσε για τα καλά το πρόσωπό της φώτιζε, τα μάτια της

φεγγοβολούσαν. Μα σαν θυμόταν τ' άσκημα, τα κακά, τα βάσανα, τους στεναγμούς άλλαζε ολόκληρη. Πόση θλίψη, πόσος πόνος ήταν κρυμμένος μέσα της, πόσες σκοτούρες, πόσο κλάμα, πόσος φόβος και τρόμος..... πόσος θυμός! Όλα αυτά τα 'βγαζε στην όψη της. Τα μάτια της βούρκωναν λες και τα ζούσε εκείνη τη στιγμή που τα 'λεγε. Και κάποιες φορές τη σταματούσαμε γιατί δεν αντέχαμε κι εμείςδε θέλαμε να τη βλέπουμε έτσι και πιάναμε ένα τραγούδι πονεμένο και μετά ένα ακόμη κι ένα ακόμη ώσπου να μας φωνάξουν, ώσπου να μαζευτούμε στο τραπέζι Όλοι μαζί και να συνεχίσουμε να λέμε ο καθένας τα δικά του. Το πώς περνά, το τι κάνει.....

- Στη θεία σου την Παρθένα πήγες πούλι μ' ; Τη βρήκες; Τι κάνει;
- Βρήκα τον ξάδερφο το Σάββα την περασμένη βδομάδα κι έχετε χαιρετίσματα. Θα ανέβει λέει στο χωριό το συντομότερο. Σας πιθύμησε όλους.

Και ήταν να μην τους πιθυμήσεις; Γιατί κάθε φορά που βρισκόσυνα εκεί ήταν σα να 'σαι στον Παράδεισο ίσως και κάπου καλύτερα.

- Το καλοκαίρι θα μαζευτούμε όλοι της Αγια- Παρασκευής που γιορτάζει κι η Παρασκευούλα μας και της Παναγίας στο πανηγύρι. Να 'ρθετε. Θέλω να σας έχω όλους εδώ κοντά μου έλεγε και ξανάλεγε η γιαγιά Μαρία.

Πόσο πολύ την αγαπούσαμε και την αγαπάμε. Μα αυτή μας αγαπούσε νομίζω περισσότερο. Ή μήπως και όχι; Πάντως τόση αγάπη που μας έδειχνε δεν ξεχνιέται.

- Να 'σαι καλά παιδί μου. Να σ' έχει ο Θεός γερό πούλι μ'. Να σ' έχει καλά η Παναγιά. Και τότε θα πάμε στην Παναϊά τη Σουμελά;

Ο θείος σας ο Νίκος πριν από κάποια χρόνια με πήρε μια μέρα έλεγε η γιαγιά Μαρία και με πήγε στη Βέροια. Και βρήκαμε κάτι μακρινά ξαδέρφια μας εκεί. Και μετά πήγαμε πάνω στην Παναγιά τη Σουμελά. Δεν ήθελα να φύγω από εκεί. Μου φέρε στο μυαλό τόσα και τόσα Και σα μπορέσετε να πάτε και στον Πόντο στην Παναγιά τη Σουμελά. Δική μας είναι. Απ' εκεί τη φέραμε και την έμαθε όλος ο κόσμος και την αγαπά και την τιμά.

Η γιαγιά Μαρία είχε πολλούς συγγενείς. Και τους ήξερε όλους και τους θυμόταν. Κι αυτοί τη θυμόταν κι έμαθαν και μας. Θυμόταν ακόμα και τα τέταρτα και τα πέμπτα ξαδέρφια της που άλλα ζούσαν άλλα είχαν πεθάνει. Άλλα ήταν στην Αθήνα άλλα στην Καβάλα άλλα στην Κατερίνη. Ακόμα και στην Κρήτη είχε συγγενείς η γιαγιά Μαρία. Κοντινούς – μακρινούς.... Δεν έχει σημασία . Όλοι ήταν συγγενείς. Σε όλες τις γωνιές της Ελλάδας. Κι όλοι ήξεραν τέτοιες ιστορίες σαν κι αυτές που μας έλεγε η γιαγιά Μαρία. Τις άκουσαν και τις άκουγαν απ' τις δικές τους γιαγιάδες και προγιαγιάδες και τις έκαναν δικές τους. Και όλα αυτά τα κοινά στοιχεία, όλες αυτές οι κοινές ιστορίες μας δένουν, μας ενώνουν. Κι αγαπιόμαστε όλοι εμείς οι Πόντιοι και θέλουμε να 'μαστε μαζί. Γιατί έτσι μεγαλώσαμε. Γιατί περνάμε καλά. Γιατί αυτό θέλουν και οι δικοί μας. Σίγουρα και η γιαγιά Μαρία το θέλει αυτό. Θέλει να μας βλέπει όλους μονιασμένους κι αγαπημένους. Να λέμε τις ιστορίες της και να τη θυμόμαστε και από μας να τη μάθουν και τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας..... Κι ο κόσμος όλος. Γιατί μόνο έτσι θα υπάρχουμε και θα πορευόμαστε. Όλοι μαζί στις χαρές και στις

λύπες, στα καλά και στα κακά, στα όμορφα και στα άσχημα, στα ευχάριστα και στα
δυσάρεστα.....

Όλοι μαζί.

Μονιασμένοι κι αγαπημένοι.

Όλοι μαζί.

Γεμάτοι μνήμες, παρελθόν, παρόν και μέλλον.